

La gestió de l'Ajuntament Obra positiva per la ciutat

Per mitjà d'aquest número donem a la publicitat el projecte de Pressupost extraordinari de l'Ajuntament per tal d'anar a la solució de problemes capdals de la ciutat, com són la construcció de la Plaça Mercat; Grup escolar, Parvularis i Pavelló de mar; Estació depuradora d'aigües del Molinet i recs; edifici Escola de Comerç; cases-habitació pels mestres; Estació Central d'Automòbils; Confecció del pla d'Eixamplis, etc.

No cal dir quant celebrem les activitats dels nostres amics regidors que, en coallicació amb els republicans radicals autònoms i socialistes, tracten de donar a Reus l'impuls necessari per a reintegrar la nostra urbs entre les primeres de Catalunya per llur importància de població i dinamisme creador de riquesa i de treball.

Reus, trist és haver-ho de confessar, ha passat per una llarga dècada de decadència col·lectiva en que semblava esvair-se el seu geni històric per un complex d'esdeveniments dissortats en ordre a la seva poixança econòmica principalment. Però, mercès a l'esforç perseverant d'uns homes de bona voluntat potser assistim al deixondiment col·lectiu de Reus, perquè no hi ha pas cap dubte que molt pot contribuir-hi l'Ajuntament, i el primer pas ja està donat en forma del Pressupost municipal extraordinari que comentem. Ara és l'hora, però, de que no es malogri l'obra iniciada per la indiferència dels uns i la malavolença dels altres, puix que el deure de tots els ciutadans i llurs estaments és prestarhi llur suport patriòtic.

Nosaltres, que de l'amor a Reus no n'hem volgut fer mai una cosa estancada i privativa del nostre Partit, sentim en aquests moments en què els nostres homes exposen el fruit del seu treball en ordre a iniciatives salvadores de la Ciutat, tota l'emoció patriòtica del que té posades les seves arrels en aquest poble estimat o hi ha vist la primera llum. Sempre el nostre Partit s'ha preocupat per les coses de la Ciutat i pel seu esdevenidor, fent de les coses de Reus centre de les seves activitats i inquietuds. Els nostres millors homes han passat per l'Ajuntament, i hi han deixat una estella lluminosa de treball i de nobles afanys pel bé de la Ciutat. No obstant, però, en un passat no massa llunyà pels homes que xifren a la quarantena, el fruit assolit no podia correspondre ni a la tasca, ni als mereixements d'aquells alludits regidors, per manca de mitjans econòmics del Municipi, puix que encara es del nostre record quan l'Ajuntament, segons frase gràfica, no tenia crèdit per un sac de guix.

Des de l'any 1921, però, s'inicià per l'Ajuntament una nova era de major poixança econòmica mercès al reforç que representava per als seus ingressos l'assimilació de Reus a capital de província. Això permeté sanejar l'Hisenda municipal del nostre poble pagant més de mig milió de pessetes de deute a particulars que arrossegava l'Ajuntament des de l'any 1883 en que es construí l'Escorxador. S'anà a l'ensens saldant el deute a l'Estat i l'allavors Mancomunitat de Catalunya. Quan esdevingué la Dictadura, uns homes que administraven l'Ajuntament sense fiscalització, no sapigueren més que endeutar l'Ajuntament per la construcció d'un Grup escolar, sense cuidar-se d'obtenir la corresponent subvenció de l'Estat. I, al triomfar la República, sota tants bons auspicis, es malogrà tota obra constructiva a l'Ajuntament, per les discòrdies sorgides entre els republicans, per rivalitats localistes que rebrotaren del passat règim en què s'arribà tant avall en les lluites polítiques locals per tal d'obtenir l'hegemonia al Municipi.

Els nostres regidors, però, amb els seus coaligats a l'Ajuntament, no han perdut pas aquests darrers anys de República, per quan han fet una obra ben assenyada i fructífera per la ciutat, que es caracteritza en ordre a les finances municipals en haver saldat amb el superàvit de prop de cent mil pessetes el pressupost ordinari del darrer exercici. Han preparat, ensemps, i sotmeten ara al Ple de l'Ajuntament el Pressupost extraordinari, la nota més remarcable del qual és que pel que respecta al préstec de 2.000.000 de pessetes que el nodreix, amb altres ingressos, no s'haurà de cancel·lar, segons totes les previsions, gravant per res el Pressupost ordinari, puix que dels ingressos calculables del propi pressupost extraordinari, sobraran pessetes per a llur servei d'amortització i interessos. Es, per tant, la del préstec dels 2.000.000 de pessetes, una operació afortunada que per a res grava ni compromet l'esdevenidor de la Ciutat.

Amb el pressupost extraordinari de què es tracta es pot dir que van a realitzar-se, o es posen en pla de realització, els anhels populars de l'hora, el que venia demandant el poble dels seus representants des de l'adveniment de la República. Tot un pla d'obres a realitzar i d'altres en curs de realització com les de Casa de la Vila. Però no per la materialitat d'aquestes obres que tant poden contribuir a aliviar l'atur forçós, i a l'ornament de la ciutat i a la seva urbanització, sinó que per l'esperit que suposen és que ens sentim doblement gojosos i satisfets dels nostres representants a l'Ajuntament. A remarcar que es destinen prop d'un milió de pessetes a obres de civilitat com són la construcció d'un Grup escolar, dels Parvularis, del Pavelló de Mar, de l'Escola de Comerç, etc.

Sempre és aconsellable als Municipis que no es lliurin a operacions de préstec, si no es per invertir el seu import en obres reproductives. Cal afirmar que, com queda a bastament explicat en el projecte de pressupost extraordinari, totes les obres a realitzar a son càrrec són reproductives. Adhuc les de Cultura alludides, puix que no hi ha cap home de civilitat capàs de negar llur reproductivitat.

La Cultura és reproductiva per quant contribueix a aixecar el nivell moral i intel·lectual dels pobles i, per afegidura, llur rendiment material i benefactor en tots els ordres de la vida i del treball.

Som, per tant, entusiastes dels projectes animadors i creadors de riquesa, de treball i de cultura del nostre Ajuntament, i creiem que, com nosaltres ho fem des de aquesta modesta tribuna, el poble deu recolzar als nostres edils i estimular-los, amb la seva assistència moral, en llur labor fructífera per la ciutat, que vé a posar un palliatiu a tanta llar desolada per l'atur forçós i pot ésser l'inici del ressorgiment integral de Reus.

Endavant pel bé de la Ciutat!

LLEGIU A LES PLANES CENTRALS EL PROJECTE DE PRESSUPOST EXTRAORDINARI DE L'AJUNTAMENT

Inaugura les seves Funcions
a Tarragona
Camp de Març

el DIMARTS 5 JUNY
A LES 5 TARDA

Vegeu detalls
en els
pròxims anuncis

Noticiari

*** Divendres al Parlament de Catalunya hi hagué un interessant debat sobre la creació de l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar.

Es concedí també una pensió a la vídua del President Macià.

Es ven a bon preu

Un silló americà, un aparell de corrents galvàniques i faràdiques, una vitrina i un aparell de depilació elèctrica.

Raó en aquesta impremta.

*** El programa per a aquesta tarda de l'Emissora de Reus ofereix dues notables novetats. La valuosa Orquestrina "Excelsior Jazz", d'Alcover, interpretarà les

darreres novetats en música de ball. I l'excel·lent bariton Lluís Prats, de pas a nostra ciutat, cantarà diferents fragments de les sarsueles de més èxit, i notables cançons americanes.

Abans d'ahir, divendres, "Ràdio Reus", donà una retransmissió de la festa musical que celebraren els elements de l'Acadèmia de Música del Centre de Lectura.

A. Borrell Grinyó

ADVOCAT

Consulta de 10 a 1 i de 4 a 8

Raval alt Jesús, 40-Te'. 172

*** Avui a l'estatge d'estiu de Foment, serà inaugurada la temporada teatral amb la repre-

sentació per part dels aficionats de l'entitat de la superba obra dramàtica en tres actes del nostre con soci en Pere Cavallé "El vedell d'or".

Per l'interès desvetllat entre els socis per admirar aquesta obra, fa augurar que avui la sala d'actes de festes presentarà un bell aspecte de públic.

Acabarà la festa amb un ball-reunió amenitzat per l'orquestra de la casa.

A la Consergeria de Foment durant tot el dia d'avui continuarà rebent-se encàrrecs de localitats per aquesta funció.

FEU US DELS SEGELLS PRO-FESTES.

*** El jutjat núm. 9 de Barcelona, ha retornat a Madrid, traïent al castellà, el certificat de bo-

na conducta d'un processat pel jutjat núm. 17, de la capital de la República, que havia estat enviat en català.

Per a complimentar l'ordre, ha estat cridat un intèrpret jurat, qui, després de prometre davant el jutge ha fet la traducció, signada i rubricada pel jutge. Després ha estat enviada la traducció junt amb l'original.

El darrer crit editorial

Camins de França

de J. Puig i Ferrer

Llibreria Nacional i Estrangera

Raval F. Macià, 20-Reus

Telèfon 419 R

*** Se sap, amb caràcter oficial, que l'esquadra espanyola, després de les maniobres que està realitzant, ancorarà al port de Barcelona.

SALA REUS

EQUIPS SONORS DE PRIMER ORDRE

Programa per avui tarda i nit

De les més alegres, xistoses i festives creacions d'Anny Ondra, la gran actriu d'actualitat, és

Veure una pel·lícula d'Anny Ondra, és endolcir-se l'existència.

Els atreviments de la ciència i la insaciable ambició humana produeixen situacions sorprenents, com es demostra en

El último experimento del Dr. Brinken
i els alegres karikatos.

Repartiendo tortas

*** A Liorna ha mort, als 78 anys d'edat, el poeta Giovanni Targioni Tozzetti, autor de la lletra de "Cavalleria Rusticana".

Quan demaneu Conyac afegiu Caballero

*** El senyor Salazar Alonso ha negat el rumor de la dimissió del Director General de Seguretat.

*** El missatge del Sr. Roosevelt al Congrés, sobre els deutes derivats de la gran guerra, ha estat tramès a la Cambra, la qual l'ha acceptat per creure que representa el vertader sentiment del poble americà.

El documnt del Sr. Roosevelt consta de tres mil paraules i és la primera declaració de caràcter executiu que es fa des del missatge del Sr. Hoover del desembre de 1931.

Bernardo Alfageme

Primera marca Espanyola de Conserves de Peix.

Representant-Dipositari per tota la província

B. VIDAL

Apodaca núm. 36 Telèfon 637

TARRAGONA

*** El Conseller de Finances ha confeccionat uns pressupostos, incorporant, per primera vegada els recursos traspassats.

C i r c
CARL
HAGENBECK

Debut
Tarra ona
5 juny

*** Es creu que el president, senyor Roosevelt, intervindrà personalment per a tractar d'evitar el plantejament de les vagues tèxtil i metallúrgica que s'anuncien per als dies 4 i 15 de l'actual, respectivament, i que afectarien més d'un milió de persones.

SALO KURSAAL - Tel. 157 R

Local de les màximes comoditats

EXTRAORDINARI PROGRAMA per avui diumenge, tarda i nit

Estrena de l'esplèndida producció Columbia

ALMA DE CENTAURO

per l'intel·ligent caball Rex i el famós caballista William Janney.

Metro-Goldwyn-Mayer presenta d'estrena la més emocionant història d'amor de tots els temps

La Hermana Blanca

formidable creació dels mai prou ponderats artistes Helen Hayes, Clark Gable i Lewis Stone. L'èxit dels èxits. Un esdeveniment que ningú no deu d'haver de deixar perdre.

Finalitzarà l'espectacle amb una divertidíssima cinta còmica.

-Dimarts, nit: **El Fantasma de Crestwood ¿Quien mató a Jenky Wren?**

TEATRE FORTUNY

EXTRAORDINARI PROGRAMA DE CINE SONOR per avui tarda i nit

Dues grandioses produccions de les «Exclusives Febrer i Blay»

PAPÀ

Es la història d'un gran cantant, d'un famós tenor, que va conèixer la vida en tots els seus aspectes. El rol principal el juga meravellosament un gran artista de fama mundial, l'excel·lent actor Lucien Moratore.

PAPRIKA (Granito de sal)

Una deliciosa comèdia musical, alegre, dinàmica i encisadora, interpretada per la parella ideal Franziska Gaal i Paul Horberger. Lcs escenes còmiques succeeixen interrompudament, fent les delícies del públic que hi riu com en cap altra pel·lícula. La música ben reixida, a base de melodies i cançons húngares, és fina i ben instrumentada.

*** A fins del mes actual, es verificarà al Ferrol el llançament del segon vaixell construït en aquells Astillers per a la marina mexicana. Assistirà el ministre de Marina, el qual té anunciada per aquella data la seva visita als Arsenals.

Oposicions a la Generalitat i a l'Estat

Pròximes convocatòries

Informacions gratuïtes

Raval Sta. Anna, 3

*** El Tribunal Suprem ha demanat al Jutjat núm. 15 de Barcelona la pistola automàtica que fou ocupada al senyor Albinyana llavors de la seva detenció a Barcelona.

Per a què la voldran?

Josep Granell i Morell

ADVOCAT

Consulta de 10 a 1 i de 4 a 7

MONTEROLS, 25, 1.er, 2.a

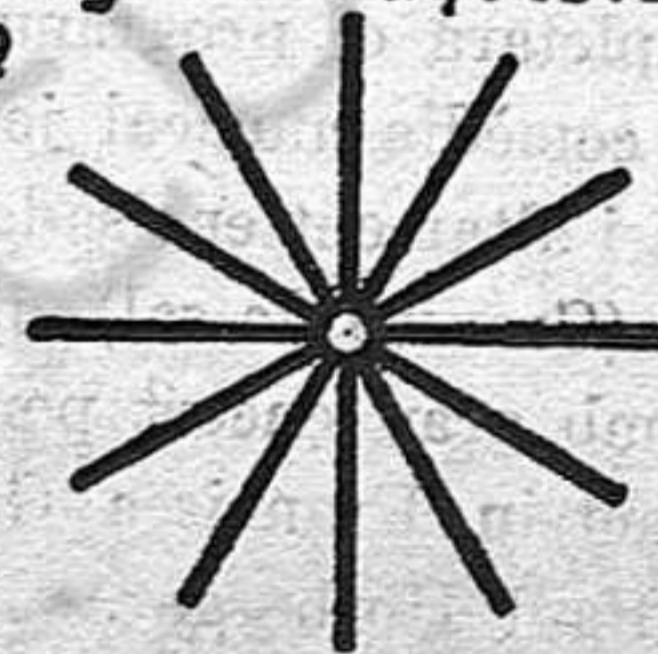
TELEFON 179

*** Avui, tarda i nit, a la Sala Reus, tindrà lloc la projecció de la pel·lícula "Anny se divierte", que és de les més alegres, xistoses i festives de quantes creacions ci-

nematogràfiques ha fet la gran actriu i protagonista Anny Ondra.

A més i com a complement de programa serà presentada la pel·lícula "El último experimento del doctor Brinken" i els dibuixos "Repartiendo tortas".

Te mal de cap?
Provi en cada ull per separar quines son les ratlles mes negres d'aquesta estrella

si en veu unes de mes negres que les altres, vosté te astigmatisme. Facis graduar la vista i amb unes bones ulleres evitara el mal de cap.

Visitin's

SALAS optic

Antiga "CRUZ ROJA"

Monterols 3

*** El ministre de la Guerra ha manifestat als periodistes que en un dels pròxims Consells de ministres portarà un projecte de llei sobre cessió a l'Ajuntament de Barcelona del castell de Montjuïc.

OBRA NOVA

Perot i l'"Estel"

d'ANTONI FUSTER VALLDEPERES

Un gran volum de 350 pàgines.

Coté: El Mercat de Reus.—La Fira de Sant Jaume.—Setmana Santa.—Una costellada política a Salou.—Santa Tecla a Tarragona.

Es un llibre que exlça la meravella del Camp i l'abrandament de la Gent del Llamp.

*** En virtut d'un acord concertat entre França i Alemanya sobre la qüestió del Sarre, s'ha fixat en principi la data del 13 de gener del 1935 per a celebrar el plebiscit.

*** Diuen de l'Havana que el Govern ha presentat les seves excuses a l'ambaixador espanyol que abans d'ahir fou esbroncat per un grup d'obrers.

El ministre de Xile ha protestat enèrgicament prop del ministre d'Afers Estrangers pel propòsit de la policia de fer un escorcoll al seu domicili.

COMPREU SEGELLS PRO-FESTES.

*** El matrimoni Josep Arbós i Esperança Palau, residents en una masia anomenada "Miquelet", del terme municipal d'Espluga de Francolí, han denunciat el veí Ferran Civit, que els ha amenaçat amb una arma de foc si no li tornen una quantitat que el Civit pretén que li deuen.

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

Consulta de 10 a 1 i de 4 a 6

CARRER MAJOR, 3, 1.er

TELEFON 339

*** Els diputats per Sevilla han manifestat el seu disgust pel retard pel Govern que no acaba de concedir a la ciutat andalusa els crèdits per a atendre els deutes derivats de l'Exposició.

Creuen que el Govern ha d'accelerar aquest assumpte davant la possibilitat que les Corts es tanquin el juny. De no ésser així, de res no valdria la bona disposició del Govern, perquè el problema té tals característiques d'acusada gravetat, que, de no acudir-se ràpidament en auxili de Sevilla, vindrà la fallida d'aquell municipi.

Enfermetats de la PELL i VENERIES

DR. ROYO

Llovera, 54 i 56, 2.on

*** L'exposició notable de Tomàs Bergadà, que s'ha exhibit a les "Galeries Torrell" de la "Llibreria Nacional i Estrangera" havia de clausurar-se ahir a la nit, però degut a la concurrència de la mateixa, i a la demanadissa de gent que no l'ha pogut visitar, queda ajornada la seva clausura, fins al vinent dissabte, dia 9, data en que definitivament serà tancada. El senyor Bergadà, ha estat d'enhora-bona per les adquisicions que li han estat fetes a la mateixa.

*** A Madrid s'ha reunit la Comissió Mixta de Traspasos de Serveis a la Generalitat de Catalunya, quedant ultimat el relatiu al traspàs dels drets reials. Queda per a determinar l'evaluació de l'esmentat impost i les despeses de recaptació.

La Comissió Mixta no tornarà a reunir-se fins el dimarts, dia 12 del que som.

C. PARÉS

CIRURGIÀ URÒLEG

Agregat al servei de vies urinàries de l'Hospital de Santa Creu i Sant Pau, de Barcelona. Visita exclusivament de l'especialitat: Diumenges d'11 a 2, dilluns de 9 a 1 i de 3 a 7 i dijous d'11 a 1.

Raval Francesc Macià, 47 pral.

— R E U S —

*** Avui diumenge a l'estatge d'estiu de la Casa del Poble, la companyia "Talia" representarà la gran obra "El Desheretat", la qual serà magníficament representada.

C i r c
CARL
HAGENBECK

Debut
Tarragona
5 juny

*** Continuen els comentaris sobre el discurs del Sr. Barthou a Ginebra. Els periòdics francesos destaquen el contrast entre la indecisió de la política anglesa i la precisió i continuïtat de la política de França.

"Estudio Radio"

de M. PEREGRINA

Reparacions. - Instal·lacions d'Estacions Radioemissores i Receptores, Línies telefòniques i telegràfiques particulars, per Enginyers de Telecomunicació.

Rosic, 5, 2.n. - Tel. 502. - Reus

*** A Itàlia ha disminuït lleugerament el nombre d'hectàrees que es dediquen al conreu de l'oliver.

En canvi, a Espanya en poc més de deu anys ha augmentat en un 25 per 100.

Joventut de Foment N. R.

Diumenge, 3 de juny

Nit, a les 10

INAUGURACIÓ DE LA TEMPORADA TEATRAL

1.er. inítonia per l'orquestra de la casa:
2.on Representació de la superba obra dramàtica en 3 actes, original del nostre consoci En Pere Cavaller

EL VEDELL D'OR

Rics decorats :-: Fastuosa presentació

3.er Acabarà la vetllada amb un ball-reunió amenitzat per l'esmentada orquestra.

A Consergeria es reben encàrrecs de localitats

*** Avui tarda i nit tindran lloc en el Teatre Fortuny extraordinàries sessions de cine sonor amb un magnífic programa a base de dues superproduccions Seleccionacions Febrer i Blai.

La pel·lícula "Papà" ens presenta un cantant qui per l'etzar de la vida la coneix amb tots els seus aspectes. El rol central el juga magistralment el tenor de fama mundial Lucien Muratores.

Completarà el programa la deliciosa comèdia musical joiosa, dinàmica i altament encisadora "Paprika" (Granito de sal), interpretada amb gran encert per la formosa actriu Francisca Gaal i el galan Paul Horberger.

Sánchez Romate Hnos.

J E R E Z

CASA A LONDRES

75 tipus de vins

10 tipus de conyac

Marca exigida pels bons bevadors d'arreu del món. La preferida al buffet de la Cambra dels Lords Anglesos.

Paladejant el conyac N. P. U. (1850) hom reconeix que no admet comparacions.

*** La Junta Autònoma d'Extinció de la Mendicitat ha rebut una almoïna de mans de les filles Engràcia i Rosa a la bona memòria de la seva difunta mare Lúcia Roça (q. e. p. d.).

La Junta es condol per la pèrdua irreparable i dona les gràcies per l'acte caritatiu de dites senyores.

*** La recreativa societat La Palma anuncia per avui aquesta nit, a les 10, en el seu local d'estiu, la inauguració de les sessions de cine sonor.

Forma part del programa, entre altres, la finíssima producció parlada en castellà "Hombres en mi vida", de la qual en fa una creació els coneguts artistes Lupe Velez, Lluís Alonso i Ramin Pereda.

*** Ahir dèiem que havia traspasat el senyor Josep Franquesa i el que va morir era En Francesc Franquesa. En Josep s'ho diu el seu fill al qui reiterem el nostre sentit pèsam.

J. Folch Solé

Medicina interna
i de la infància

Carrer Monterols, 16, pral.
Tel. 444

No mancarà qui després d'haver-se deixat d'anar a veure la projecció cinematogràfica de "La Hermana Blanca", en tingui recança quan senti els elogis que en fan els que l'han vist. Per això, no és per demés que recordem als nostres llegidors que avui es rodarà per darrera vegada al nostre Saló Kursaal aquesta sentimental història d'amor, interpretada per Helen Hayes i l'heroi de "Titanes del Aire" Clark Gable.

"Alma de Càntaro", i una divertidíssima còmica completaran el programa.

*** La Joventut de Foment volent aprofitar l'alicent de posseir l'estatge d'estiu més adequat per a donar-hi festivals i espectacles de primera categoria fa gestions a l'efecte de què el proper diumenge dia 10 de maig pugui passar pel seu escenari un conjunt líric amb elements de vàlua i coneguts per haver actuat als primers teatres de Reus.

De reeixir aquestes negociacions en una propera edició donaríem més detalls d'aquest festival, que per la seva categoria, ha de fer fruit de debò als nombrosos socis i llurs famílies de l'entitat.

*** Avui a la tarda a l'estatge d'estiu de Foment tindrà lloc un lluïdíssim ball amenitzat per l'orquestra "The Wydals Jazz", ball que promet ésser lluït pels desigs

que existeixen entre l'element jove de l'entitat.

A part d'altres festes que es duran a terme, a hores d'ara s'està ja treballant en pro de les festes de la revetlla de Sant Joan a l'efecte de què l'ampla i bella sala de ball resti artísticament ornamentada i que els actes a celebrar estiguin del tot lluïts.

Vida Corporativa

REUS DEPORTIU

De conformitat amb el que disposa l'article 51 dels Estatuts de l'entitat, es convoca als senyors socis a la reunió general extraordinària que tindrà lloc el dijous dia 7 de juny, a dos quarts d'onze de la vetlla, per a tractar dels següents assumptes:

1.er Fixar el preu màxim dels terrenys de l'entitat, en relació amb els acords de l'última Assembla General.

2.on Projecte de construcció d'un Solàrium al Camp d'Esports, segons les condicions que estaran de manifest a la taula d'anuncis del Club.

3.er En el cas d'ésser necessari es senyalarà l'emplaçament del camp de basket al Camp d'Esports.

Reus, 30 de maig de 1934.—El Secretari, Eduard Salvat.

REUS DEPORTIU

Secció de Natació

Aquesta Secció de Natació convoca a tots els seus socis a la reunió general ordinària que celebrarà el proper dimecres, dia 6 del corrent, a les 10 de la vetlla, al seu local social (Raval Francesc Macià, 40).

Reus, 1 de juny de 1934.—El Secretari.

Registre Civil

dels dies 1 i 2 de juny de 1934

NAIXEMENTS

Cap.

DEFUNCIONS

Carme Sabater Jaques, 44 anys, Hospital Civil.—Ignasi Espasa Jover, 79 anys, Sant Llorenç, 4.—Francesc Franquesa Fàbregues, 72 anys, Hospital Civil.

MATRIMONIS

Josep Jordà Motpel amb Concepció Roperó Jarioz.—Josep Garreta Fuguet amb Lluïsa Roig Robuster.—Antoni Miserachs Coca amb Joana Reverter Vilanova.—Antoni Oliver Estalella amb Antònia Torredadell Carim.—Josep Maria Abelló Nadal amb Rosa Vidal Escoda.

Sota el signe de l'Autonomia i de la República, Reus va cap al seu ressorgiment

Projecte de pressupost extraordinari de 2.700.000 pessetes que serà sotmès a l'aprovació del Ple de l'Ajuntament que tindrà lloc dimecres proper

Senyor:

L'actual majoria governant, que va fer-se càrrec del comanament de l'Administració municipal d'aquesta ciutat en uns moments en què la crisi de treball s'anava ensenyorint en tots els estaments, va trobar-se també en què el pressupost ordinari existent no permetia la realització dels projectes que s'havia promès portar a terme per tal de remeiar el possible les conseqüències de l'esmentada crisi. Com a resultat d'aquests, amb tot i que indubtablement en bona part obeix a altres causes, hom observava que ls ingressos procedents de la Contribució industrial i de la Patent Nacional d'automòbils, mentre l'any 1930 sumaven 578.000 pessetes, enguany solament pot fer-se un càlcul a base de 414.000 pessetes i que aquesta diferència de 164.000 pessetes, que havia mermat la partida d'ingressos dels pressupostos anteriors, havia ocasionat un atras de pessetes 200.000, atras que, sortosament, ha estat reduït a meitat a conseqüència de la liquidació de l'exercici 1933 que as senyala un superàvit d'un centenar de mils pessetes, la qual cosa és una prova de la política d'austeritat que s'imposà l'Ajuntament que ens féu cessió de l'Administració ciutadana.

La situació actual que aparentment representava, doncs, una barbara posada al pas de les aspira-

cions legítimes d'una majoria esguerrana que sent vives ànsies de renovació; que actua amurada d'aquell reusenquisme que altre temps va portar moments de glòria a Reus, i que en les darreres eleccions demanava els vots per tal de poguer realitzar "el seu" programa municipal, ha estat resolta feliçment amb l'aprovació dels pressupostos darrerament aprovats pel Ple de l'Ajuntament i creuen els sotassignants, homes de l'esmentada majoria, que enguany haurà des aparegut el dèficit que com a resultat de l'exposat havia sorgit en la liquidació dels darers pressupostos ordinaris.

Però, salvat aquell desnivell pressupostuari, amb tot i la millora important que això representava, tampoc hi havia marge per a fer grans obres sense recórrer a la formació d'un pressupost extraordinari emmotllat, naturalment, a les possibilitats econòmiques del Municipi; i previs els estudis pertinents i prèvies també les consultes tècniques que hem considerat oportunes, hem arribat a la conclusió que l'únic mitjà al nostre abast és el projecte que oferim a l'aprovació vostra.

No ens fem pas la illusió de creure'ns que amb ell hem trobat la solució que cal al malestar existent, però hem considerat que amb aquest pla d'obres que projectem; —altres que en tenim en estudi;—

i les que es realitzen en el Palau Municipal, el conjunt de les quals és d'unes 4.000.000 de pessetes, es pot obtenir una important millora i evitar que vagi en augment com per dissort en altres indrets s'observa.

Acceptant, doncs, com indispensable la formació d'un pressupost extraordinari que faciliti la realització de les obres en projecte, hem estudiat l'ordre de prioritats de les mateixes i el resultat és la relació que oferim a la consideració vostra.

Abans però, de portar-la a la vostra aprovació i com a punt primordial del nostre projecte en el seu aspecte econòmic, hem portat a cap algunes gestions per tal d'obtenir una seguretat en l'èxit de l'operació financiera que ha de precedir les obres i aquesta seguretat ens plau consignar-vos que en principi l'hem obtinguda.

Parlem ara de les obres que volem realitzar:

Plaça Mercat

En el primer pla del nostre projecte hi posem la construcció d'un edifici-mercat que reuneixi les condicions necessàries per les transaccions a l'engrós, de cada dia més importants a la nostra ciutat, i per la venda al detall.

En fer l'estudi de la seva necessitat, no hem oblidat pas els criteris oposats a la conveniència

d'aquesta edificació, ni se'ns ha escapat la complicada i difícil realització del projecte, però, pensant en Reus, per damunt de tot, ha dominat en nosaltres el convenciment que si el nostre mercat no s'ha desenvolupat com calia és degut a les deficientes condicions del seu emplaçament, i a la manera primària com funciona, essent per tant indispensable que l'Ajuntament faci tota mena de sacrificis i li presti tot el seu suport, per tal d'aconseguir la realització d'una obra que ha de contribuir a aliviar el paorós problema de l'atur forçós, amb els jornals que cal esmerçar-hi; que ha de remeiar el vergonyós espectacle de la plaça descoberta, amb la permanència confortable que s'oferirà a les venedores; que ha d'incrementar la riquesa ciutadana amb la major concurrència comercial, i que ha de millorar la Hisenda del Municipi amb la major quantitat que per arbitris podrà recaptar-se.

Creiem que amb la quantitat que hi destinem es pot bastir l'edifici que la importància del nostre mercat requereix; i fem aquesta afirmació després d'haver tingut a mà els pressupostos d'edificis similars al que intentem construir i tenint ben bé en compte les conveniències especials d'un mercat a l'engrós. El seu normal funcionament, una vegada inaugurat, ha de reportar uns ingressos

anuals de 165.000 pessetes, quantitat amb la qual podran pagar-se les quotes d'amortització i d'interessos, i haurem dotat a l'Ajuntament d'uns ingressos apreciables.

Això, apart l'increment que el seu emplaçament ha de reportar i de l'incalculable moviment que a les indústries locals es pot portar.

Grup Escolar "Marcel·lí Domingo", Parvularis i Pabelló de Mar

El projecte aprovat per l'anterior Ajuntament, poc podia ésser portat a terme sense l'esforç d'aquest pressupost extraordinari. Però un cop aquest concebut i planejat, nosaltres, homes pertanyents a partits esquerrans, que confien a la cultura dels ciutadans com a nexa de la llur lliberació, hem tingut principal cura en què entre les obres de caràcter cultural que pensem fer hi hagi la construcció d'aquest grup, i hi fixem la quantitat que considerem suficient per a portar-la a terme.

El projecte que hem trobat proposat per l'anterior Ajuntament, ens l'hem fet nostre, però pensem fer-hi unes ampliacions que considerem necessàries i en profit de la seva missió. Aquestes ampliacions consistiran en dotar l'edifici amb casa per conserge, menjadors i cuina per a cantina, piscina, dispensari, i tot el que demés de reportar avantatges a la família escolar, resulti beneficiós pel Municipi, en acollir-se al decret del 5 de gener de 1933, pel que fa referència a la subvenció de l'Estat.

Completant aquest pla, ens proposem construir uns parvularis, la necessitat dels quals cada dia és més palesa.

Demés, anem a construir un Pabelló de Mar, per a les colònies escolars, el qual, tant com de gran utilitat, és de gran economia, puix que amb les mateixes quantitats que l'Ajuntament paga anualment per despeses, s'anirà amortitzant el cost de la construcció.

Escola de Comerç

Des de fa uns quinze anys que hom en venia parlant. Era un ideal que havia juntat molts esforços i malgrat tot, una obra com aquesta, que és cabdal pel desenvolupament de la potencialitat comercial i econòmica del nostre poble, sempre topava amb noves dificultats que impossibilitaven la seva realització.

Uns benemèrits ciutadans con-

vertits en una Comissió anomenada "Pro Escola de Comerç", s'havien pres la feixuga tasca de recaptació dels cabals necessaris per a bastir-la i àdhuc havien arribat a reunir unes mils pessetes que tenen encara en mans.

L'arrelat convenciment nostre de la conveniència i de l'urgència d'aquesta obra, ha fet que nosaltres, prescindint de les eternes dificultats que sempre sorgien, ens hi hagim llençat a fons i avui tenim la satisfacció de poguer dir que hem reeixit en els nostres propòsits, ja que les gestions que s'han fet prop de la Generalitat de Catalunya, s'han vist coronades per l'èxit més falaguer.

Hem mantingut una estreta relació amb l'anomenada Comissió "Pro Escola de Comerç", i hem actuat conjuntament, com també conjuntament anirem al pagament de les despeses d'edificació.

L'edifici, serà, doncs, promptament bastit amb mitjans reusencs, però el funcionament anirà a càrrec de la Generalitat de Catalunya, la qual aportarà en aquesta obra un professorat competent amb un modern pla d'ensenyament, el presupost del qual serà d'un cent mil pessetes anuals.

El funcionament de la somniada Escola de Comerç, podrà començar tan aviat com l'edifici estigui construït, i en això pensem portar-hi la màxima rapidesa.

Estació Depuradora de les aigües residuals

La construcció de l'Estació depuradora de les aigües residuals, és, sens dubte, una de les obres de més urgent i indispensable construcció, no tan sols per l'obligació que tenen els Municipis per mandat imperatiu de la llei de construir-la, sinó pel greu problema sanitari que enclou la no depuració de les aigües residuals que són destinades, com en el cas de Reus, al regadiu i que poden ésser causa de contaminar les plantes del baix cultiu i propagació d'enfermetats infeccioses, que tenim el deure ineludible d'evitar.

La solució d'aquest problema, que en moltes poblacions és motiu d'unes fortes despeses, a Reus pot convertir-se en una font d'ingressos ben remarcable pel caire eminentment agrícola del nostre camp per la manca d'aigua en el regatge de les nostres terres, fa que l'aigua a Reus és una riquesa que pot valoritzar-se i que cal aprofitar-la. La construcció de l'Estació, pot oscil·lar en unes 120.000 pessetes i

la conservació anual en unes vuit o deu mil pessetes.

L'aigua sortida de l'Estació depuradora és sol·licitada a bastament i permet no sols obtenir una valor de l'aigua a vendre, més encara una valor pel dret a regar, semblant al del Pantà de Riudecanyes, que per a tenir dret a regar cal ésser propietari d'unes accions. Aquest dret, prenent com a base el mínim d'aigua aforada en època de màxim estatge, dona un cabdal per a 800 participacions a una hora setmanal de 6'66 litres per segon, igual que el dret de cada acció del Pantà de Riudecanyes les accions del qual valen de 900 a 1000 pessetes.

Calculat en 500 pessetes cada participació, les 800 participacions de l'Ajuntament de dret a regar, donen un resultat de 400.000 pessetes; per fer el càlcul més prudent, calculem solament la venda a un any de 460 participacions, que ens rendiria 230.000 pessetes a l'any.

En quant a la venda d'aigua, cal culada a una pesseta hora a l'estiu, i 0'50 pessetes a l'hivern, rendiria 31.000 pessetes; però basem solament en 25.000 pessetes — menys 10.000 pessetes que invertísim en despeses, resultaria un rendiment a l'any de 15.000 pessetes — sense comptar els fangs secs que s'extreuen de l'Estació depuradora, adobs de gran vàlua que, quan menys a la majoria de poblacions, compensen les despeses de l'Estació depuradora — (i restaria, per tant, un líquid de 25.000 pessetes). Però no volem ésser optimistes i reduïm solament el rendiment líquid a 15.000 pessetes anyals que produïria la venda de les aigües de l'Estació depuradora, construïda la xarxa de rees i sèquies en projecte, per tal d'acondir aquestes aigües, en garantia de bona conductibilitat fins a les terres on han d'ésser utilitzades.

Estació Central d'Autòmibus

La construcció d'una estació central d'autòmibus és una necessitat sentida per tots els ciutadans; és una obra que tothom reclama i cal atendre.

Es un deure dels elements que dirigeixen i tenen la responsabilitat dels afers municipals d'enfrontar-lo i resoldre'l.

L'agombolament que es produeix en les vies i places més cèntriques de Reus, molt especialment al carrer Gaudi, Plaça de Prim i Raval Francesc Macià, és d'aital faisó,

que cal urgentment descongestionar aquelles vies per tal de no tenir que doldre'ns de possibles desgràcies, que tenim el deure de prevenir.

La construcció d'aquesta estació, instal·lada en lloc cèntric i reunint totes les característiques de confort pels viatgers, embelliment dels edificis, amplitud de vies per la fàcil circulació d'entrada i sortida dels autos, etc., és pressupostada en 150.000 pessetes.

El rendiment d'aquesta estació — sigui per subhasta, sigui per administració o per concert amb les Companyies que fan els distints serveis de les línies — tenim la certesa, per diferents gestions realitzades, que pot calcular-se amb un mínim de 12.000 pessetes anyals, o sigui que als 25 anys, l'Ajuntament hauria amortitzat les 150.000 pessetes, sense cap despesa, i tindria l'estació de la seva propietat, amb un rendiment cada any de 12.000 pessetes, que podrà aplicar a altres despeses del Municipi.

Pla d'eixamplis

Ens creiem ben orientats en fixar 50.000 pessetes pel cost de la confecció d'aquest pla.

En apoi d'aquesta consignació, no considerem necessari dir-ne gaires coses, perquè creiem a tots els Consellers tan convençuts com nosaltres mateixos de la conveniència d'arribar com més aviat millor a la realització del susdit pla, tant pels dos milions de pessetes que ingressarien a l'Ajuntament amb destí a la construcció d'una xarxa de clavegueres, conducció d'aigües, obertures de noves vies urbanes, etcètera, com pels altres dos aspectes de sanitat, d'urbanització i de prometedora prosperitat del radi habitable que facilitarà l'obra.

S'ha dit, però, que la confecció del Pla d'Eixamplis de la ciutat reportaria un augment en la Contribució Territorial, equivalent als dos milions de pessetes que ha de percebre el Municipi en ésser aprovat el projecte. No és pas així, i cal aclarir el malentès: aquests ingressos provenen de la Contribució que abans cobrava l'Estat i actualment la Generalitat i que s'abonaran al Municipi per a ésser destinats a millores urbanes, en el moment en què el que era zona forana hagi obtingut, pel fet de l'aprovació d'eixamplis, el denominatiu de zona urbana.

El retràs de la confecció del pla ens ha reportat a Reus unes pèssimes conseqüències. La seva inexistència s'ha demostrat en la man-

ca d'estètica en les construccions foranes i àdhuc en les realitzades en l'interior de la ciutat — en el que fa referència al subsol portem un endarreriment del qual en patim, en primer lloc, la higiene pública —. Una deficient urbanització, sense normes fixes, ha dificultat el normal eixampli de la ciutat, privant-la de les orientacions necessàries per l'obertura de noves vies, i en tant la ciutat ha romàs en aquest marasme, hem vist com altres poblacions de la categoria de Reus, gràcies a llur pla d'eixamplis, han pogut desenvolupar-se i gaudeixen des de bastants anys de totes aquelles avantatges morals i materials de que es veu privat el nostre Municipi.

Grup de cases pels Mestres

Se n'havia parlat força i àdhuc hem trobat acords consistorials encaminats a la construcció de cases-habitació destinades als professors de les escoles municipals, però malgrat el criteri favorable i generalment exposat, desconeixem el perquè, mai no s'havia intentat seriosament portar-ho a terme.

Econòmicament, el projecte es defensa ell mateix, solament coneixent el cost que es calcula que han de costar les cases-habitació que anem a construir i el que actualment paga l'Ajuntament pels lloguers de les habitacions dels mestres.

En lloc de mil pessetes anuals que es destinen per a lloguer de l'habitació per a cada ú d'ells, els hi pensem oferir cases-habitació ben confortables.

El resultat serà que al cap de vint-i-cinc anys d'haver-se construït aquestes cases, l'Ajuntament es trobarà en què no solament farà un estalvi anual de 30.000 pessetes, que són les que pagaria per lloguers, sinó que posseirà lliures aquells immobles i durant els anys de llur amortització haurà fet un estalvi superior a 150.000 ptes.

Compromisos contrets

Presentem el pressupost en una partida de despeses que ascendeix a pessetes 100.000 per la liquidació dels deutes que hi ha avui pendents, procedents d'exercicis anteriors.

Hauria estat injust, almenys així ho hem considerat nosaltres, posar a uns proveïdors del Municipi i donar unes preferències a uns altres solament perquè aquests darrers haurien tingut la sort de prestar els seus serveis en uns mo-

ments en que, nivellat el pressupost ordinari, aquest permetrà pagar al dia les obres que l'Ajuntament vulgui o pugui realitzar.

No consignar l'import dels compromisos pendents de liquidació equivaldria a establir dues classes i seria una desigualtat imperdonable a la qual no hem volgut caure.

Es clar que hauríem pogut recórrer a un pressupost de liquidació, però amb ell no desapareixia pas el pla d'inferioritat en el qual es col·locaria als actuals creditors del Municipi. També algú potser voldria intentar una rebaixa en les quantitats que s'han de liquidar, però aquest procediment, quan la major part dels crèdits són recents i molts d'ells procedents de jornals empleats, pecaria d'injust si no immoral.

Clavegueres

Es innegable que la construcció de clavegueres ha vingut preocupant a tots els Ajuntaments des d'un temps ençà, però és indiscutible també que molt falta a fer encara en el que es refereix al sanejament del subsol. Aquestes afirmacions implicarien per part nostra l'obligació de destinar-hi una major quantitat si per altra banda no haguéssim tingut en compte la manca d'un pla general i del d'eixamplis, que dificulten una obra perfecta.

Serà aleshores quan siguin fets, quan estinguin a mà tots els elements tècnics que precisin, quan s'haurà i es podrà endegar definitivament aquest problema. Per això avui hi destinem una minsa quantitat en relació al que serà el seu cost general.

Obertura de carrers i paviments

L'Ajuntament té diversos projectes d'obertures de carrers i de construcció de paviments, àdhuc alguns d'ells aprovats i a punt d'execució, i per manca dels cabals necessaris, s'ha vist privat de realitzar-los.

Si bé no tots, amb la quantitat que hi destinem, ens pensem es podran dur a terme els que es consideren de més utilitat.

Despeses de l'operació financiera

Defensar la necessitat de la consignació esmentada, ho considerem innecessari. Tothom comprendrà amb nosaltres que l'operació que es pretèn portar a terme, per

tal de facilitar les obres en projecte, ha de reportar unes despeses a les que caldrà atendre amb càrrec, naturalment, en aquest mateix pressupost.

Hem exposat el pla d'obres que pretenem realitzar. No són pas elles el tot del nostre progràma municipal; d'altres en tenim en projecte i pensem anar-les planejant, però com que avui ens hem hagut de sotmetre a les possibilitats econòmiques del moment actual, hem procurat emmotllar en aquestes tot el que hem considerat més urgent i necessari.

Direm més: Les facilitats que hem trobat arreu; la immediata realització del pla d'obres que tenim detallades en aquest projecte, seran en nosaltres un estímul; és l'es però que farà que mitjançant els esforços que calguin no ens deturem en el camí emprès, ben confiats que en ell ens hi hem de trobar tots els que posem la majoria que té la responsabilitat del govern municipal i tots els Consellers, sigui el que sigui llur ideari polític.

Ingressos d'aquest Pressupost

El nostre primer intent (perquè no dir-ho?) fou el de recórrer a l'emissió d'un paper municipal, creient que la potencialitat econòmica i el reusenquisme eren forces que actuant conjuntament es bastaven per a cobrir l'emissió en projecte. Prou sabíem que el procediment més còmode i fàcil era el de recórrer a una entitat bancària i al vell sistema dels préstecs, però nosaltres volíem que les quantitats importants que els interessos representaven, no sortissin de Reus, i que fóssin els mateixos veïns que a l'interessar-se per les coses locals en toquessin un profit.

En això ens vàrem equivocar. Si bé de bell antuvi trobàrem les màximes facilitats, aquestes s'anaren esvaint així que s'havia d'anar concretant, i, finalment, hem tingut d'abandonar aquella idea, dolent-nos en l'ànima que la por i certa política—mestresses del diner—ens hagin privat de realitzar-la.

Fracassat, doncs, el nostre primer intent, ens hem decantat, forçosament, pel costat del sistema dels préstecs, i per aquí sí que creiem que hem reeixit ràpidament, i de la manera més satisfactòria.

Si l'Ajuntament hagués pogut resistir una quantitat anual superior a la que caldrà fixar per amortització i interessos, a base de 30 anys, hauríem intentat el prè-

tec amb entitats que ens l'atorgarien a base d'un reduït nombre d'anys, però com que ni el Municipi podria suportar la càrrega que representa aquella quantitat ni és natural que les obres que es van a portar a terme siguin pagades en curt termini, hem gestionat el préstec amb entitats bancàries, les quals hem trobat ben disposades a concedir els dos milions que es necessiten, pel termini de trenta anys.

Per a garantir el pagament anual d'interessos i amortització, ens proposem oferir la garantia dels ingressos que donarà la nova Plaça Mercat, calculats en 165.000 pessetes, i els altres que siguin precisos donada la importància de l'operació.

***

Consignem un ingrés de 270.000 pessetes que són les que té fixades l'Estat com a subvenció a les edificacions, per escoles, amb relativitat a les obres que anem a construir, sempre d'acord amb les disposicions vigents.

Per la venda d'accions de les aigües residuals dites del "Molinet", hi fixem solament 220.000 pessetes, remarcant que si bé aquesta quantitat és inferior a la que es calcula que rendiran les accions, és la que es considera de més pròxima realització.

El cost de l'edifici "Escola de Comerç" és calculat en 200.000 pessetes, que costejarà l'Ajuntament, però d'aquestes n'aportarà la meitat, així que la vagi recaptat, la Comissió "Pro Escola de Comerç", la qual en té reunides ja una bona suma.

Finalment, comptem amb un ingrés de 100.000 pessetes, que és la quantitat que creiem es recaptarà dels veïns per llur aportació en les obres d'obertura de carrers, construccions de clavegueres i de paviments.

***

Exposats els plans d'obres a realitzar i el d'ingressos, no per considerar-ho com argument convincent sinó com a dades que, per interessants, volem consignar, direm:

Que la Plaça Mercat ha de reportar a l'Ajuntament un augment d'ingressos comparats amb els actuals, no inferiors a 80.000 ptes.

Que l'Estació central d'autòmnibus rendirà unes 12.000 pessetes anyals.

Que la construcció de l'Estació depuradora amb la seva xarxa de rees, farà ingressar unes 20.000

pessetes, anyals, netes, a l'Ajunta-ment.

Que amb les cases dels mestres es farà un estalvi anyal de llo-guers de 30.000 pessetes. I, final-ment,

Que la confecció del Pla d'Ei-xamplis posarà a mans del Municipi, per a destinar a millores ur-banes, una quantitat anyal aproxi-mada de 200.000 pessetes.

***

De les dues partides que figuren en el pressupost de despeses, com es veu, cinc d'elles, en lloc de gra-var el pressupost de l'Ajunta-ment, li han de proporcionar un rendiment econòmic remarcable, de moment, i definitiu una vegada li-

quidat el préstec que es vol con- certar.

Les altres partides no són de les que poden ésser materialment con- siderades com a productives, però la llur vàlua queda a bastament re- coneguda en constatar que amb e- lles acomplirem l'alta missió moral de dotar la ciutat d'uns Parvularis, un Grup Escolar, una Escola de Comerç i un Pavelló de Mar.

Aquest és el pla que, després d'un treball d'estudi laboriós, com el cas extraordinari requereix, us oferim a la vostra consideració.

Desconeixem si en els pocs mes- sos de tenir a mans nostres el go- vern de la ciutat es pot fer més i millor, però us assegurem que, mo- guts pels nostres sentiments d'ho-

mes liberals i amarats d'amor a Reus, hem posat en l'obra tot el nostre saber i entusiasme.

I ara, amb l'emoció que ens pro- dueix el compliment d'un deure extraordinari i convençuts de què tots ho acollireu amb idèntica e- moció,

Us proposem:

Primer: Que s'aprovi el pressu- post extraordinari que s'adjunta a la present exposició, qual pres- supost serà exposat al públic pel termini reglamentari i després tra- mès a la Comissaria de la Genera- litat de Catalunya a Tarragona a fi d'obtenir la corresponent auto- rització.

Segon: Que es faculti a l'Alcal- dia per a complir tots els tràmits legals pertinents relatius al pressu post extraordinari esmentat.

Tercer: Que es faculti també a la Comissió de Govern per a fer les gestions que calgui a l'objecte de poder contractar el préstec con signat en la secció d'ingressos del pressupost extraordinari, de qual operació se'n donarà compte al Ple de l'Ajuntament per a l'apro- vació de les condicions que deuran regir-la.

Reus, 1.r de juny del 1934.

Josep Borràs i Massaguer, Ra- mon Jordana i Montserrat, Enric Cavallé i Muixí, Antoni Gatell i Alberich i Josep Cabré i Borrell.

Pressupost extraordinari de 2.700.000 Ptes.

Despeses

	PESSETES
Cost de l'edifici Plaça Mercat	850.000'—
Grup Escolar, Parvularis i Pavelló de Mar	500.000'—
Estació depuradora aigües "Molinet" i recs	150.000'—
Edifici Escola de Comerç	200.000'—
Cases-habitació pels Mestres	350.000'—
Estació central d'autòmnibus	150.000'—
Confecció del pla d'eixamplis	50.000'—
Liquidació dels deutes contrets	100.000'—
Construcció de clavegueres	150.000'—
Obertura de carrers i paviments	150.000'—
Despeses de la realització del préstec	50.000'—
TOTAL	2.700.000'—

Ingressos

	PESSETES
Subvenció de l'Estat al Grup Escolar i Parvularis ...	270.000'—
Producte inicial de la venda d'accions de les aigües del "Molinet"	230.000'—
Aportació de la Comissió "Pro Escola de Comerç" ...	100.000'—
Aportació legal de veïns al cost de les obres d'obertura de carrers, clavegueres i paviments	100.000'—
Préstec	2.000.000'—
TOTAL	2.700.000'—

L'esperit del Circ

El Circ és l'espectacle que millor ens retrotrau als dies de la nostra infantesa. Més que en cap altre lloc és al voltant de la pista d'un circ on veiem els homes despullar-se de la seva serietat i dels seus pesars per a entregar-se a la sana alegria que l'apropa al nen. I és que el circ és l'espectacle pur per excel·lència. En els trucs i els enganys no són dissimulats. Pel contrari, el seu valor consisteix en la caricatura i exageracions que d'ells fa per a obtenir el contrast amb la realitat, contrast que ens obliga a riure pel real que dona a coses que nosaltres apreciem o que odiem.

Quant a l'altre aspecte de circ, el seu aspecte més pur, més natural, el en que ens presenta l'home cara a cara amb l'animal de la selva o el simple animal que de segles vé essent el company de l'home, en aquest aspecte no necessita ni de maquillatges ni de trucs de cap mena. El sol fet d'evidenciar la superioritat de l'home sobre l'animal, de valorar la intel·ligència humana davant la feresa o la força, és suficient per a que tots sentim quelcom com un íntim agraïment vers aquells éssers racionals com nosaltres que es presten a la perillosa experiència, al semblar solament per a satisfer aquest orgull de superioritat del gènere humà sobre els altres éssers vivents.

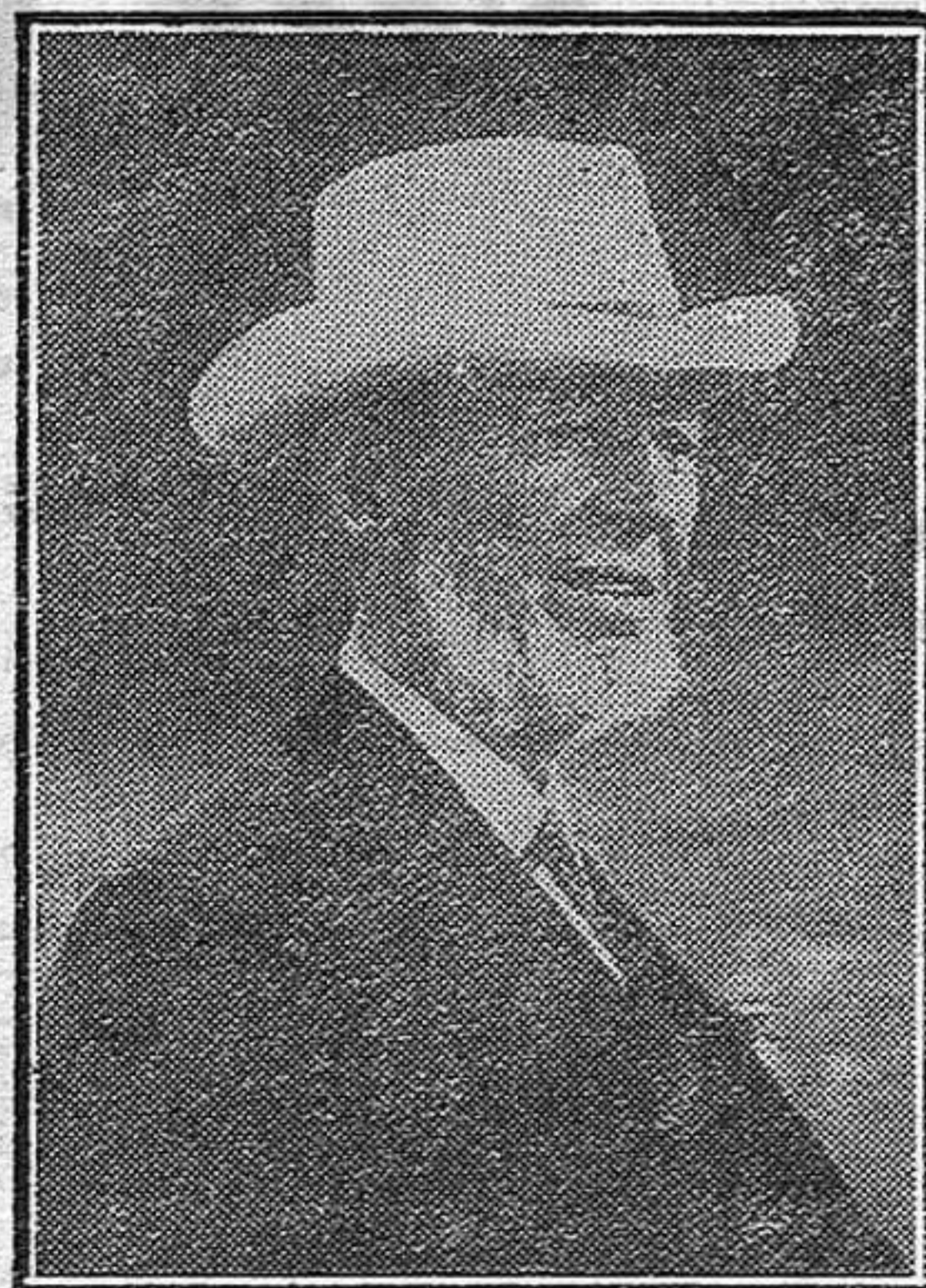
Per totes aquestes raons, quan veiem arribar al nostre poble el carro de la farandula del circ, tan conegut per tots, grans i petits, sentim quelcom molt pregon que renaix en nosaltres. L'alegria brota espontàniament i ens sentim impellits a somniar en altres terres, en altres homes que viuen lluny de nosaltres, com en la llegenda i especialment a sentir enveja d'aquests homes que passen per tot arreu com indiferents, fent riure i fent sentir emocions a gents de totes les races i de tants pobles distints i sense deixar per això d'ésser ells mateixos. Personifiquen per a nosaltres l'aventurer que cada ú portem dintre el nostre ésser.

Fins aquí l'aspecte espiritual del circ. No obstant un circ i més quan es tracta d'un circ com el de Carl Hagenbeck, té un altre aspecte d'extraordinari interès per a les poblacions per on passa. El Circ Carl Hagenbeck, és sens dubte un dels millors en la seva classe i un dels majors. Cap no disposa com ell d'una tan extensa col·lecció

d'animals salvatges, o no. La seva col·lecció és molt superior a la d'alguns parcs zoològics i sense cap mena de dubte, en animals selvàtics, a tots els d'Espanya.

Com és natural una instal·lació de tal magnitud implica unes despeses enormes. Imagineu el que ha de costar el manteniment de deu elefants, una vintena de tigres, lleons, foques, rinoceronts, flames, dotzenes de cavalls, etc. Això en quant als artistes irracionals, que no acaben les necessitats del circ, puix vénen amb ells unes cent cinquanta persones i tenen la necessitat de contractar altre centenar a la població on s'installa. A part del que en hotels i hospedatges gasten les persones del mateix, anem a donar unes xifres aproximades del que a tot-hora necessita tenir a mà per a llur menagerie: 60.000 quilos de palla, 30.000 de fenàs, 6.000 de mill i 3.000 de peix fresc. I aquestes despeses ha de fer-les en plaça, ni tan sols pot transportar-ho dintre del propi país d'una a l'altra ciutat, cosa que li resultaria engorrosa i augmentaria en molt les seves ja extraordinàries despeses de trasllat d'una població a l'altra.

Podríem, doncs, dir, que en aquesta època de crisi econòmica, la vinguda d'una instal·lació com el Circ Carl Hagenbeck no sols vé a oferir-nos un parèntesi d'il·lusió i d'alegria sinó, que a més, vé a promoure un intercanvi comercial de força interès per a tots, difícil de no reconèixer i de superar.

CARL HAGENBECK, FUNDADOR DEL FAMÓS CIRC QUE DEMÀ PASSAT DEBUTA A TARRAGONA.

ANUNCIANT A "FOMENT" AUGMENTAREU LES VOSTRES VENDES.

Els esports

Tennis

MATX PENYA TENNIS BALAGUER-REUS

Avui es juga un encontre entre els elements de la Penya Tennis de Balaguer i una selecció de la Secció Tennis del Reus Deportiu.

Segons les noves que tenim si bé l'element masculí no presenta jugadors de categoria, per contra tenen un potent equip de jugadores, ço que farà que les jugadores reusenques s'hagin d'emprar a fons.

Formen part de la selecció del Reus Deportiu: Sra. Puig, Srta. Soriano, Srta. X. X., i Vidiella, Oliva, J. Espinós i Prunera.

Els encontres es jugaran pel matí de 9 a 12 i a la tarda, de 5 a 7.

PARTIT A VALLS

Amb ocasió d'ésser Valls final d'etapa de la volta ciclista a Catalunya, a la tarda hi ha un festival en el seu camp d'esports per tal de destinar els ingressos a les despeses que allò ocasionarà.

Es jugarà en el camp de futbol convenientment preparat un partit d'exhibició entre dos elements reusencs, i després un matx interclub, pel que representaran els colors del Reus P. Abelló i L. Rodés.

PROGRAMA ESPORTIU DE LA SECCIO TENNIS DEL REUS DEPORTIU

Dia 10: Matx Reus-Barcelona L. T. C., a Reus.

Integraran l'equip del Barcelona els jugadors Aguiló, Montagut, Germans Carles, Soler Cabot i J. Blanch, el novell jugador i revelació d'aquest any, i que diversos comentaristes creuen que molt aviat al costat de Maier defensarà la supremacia del tennis nacional.

Dia 17: Matx Reus - Saragossa Tennis Club, possiblement a Reus.

Dia 24: Torneig Campionat infastil del club.

Dies 29, 30 i 1.er de juliol: Campionats "provincials". Copa Generalitat de Catalunya.

Durant el mes de juliol es jugaran, a Saragossa, el retorn a la seva visita; a Reus, Matx Lleida-Reus.

I molt possiblement els jugadors reusencs aniran també a jugar un encontre a València amb el primer club d'allà, donant per acabat el calendari esportiu d'aquesta temporada.

Atletisme

Avui a les deu del matí tindrà lloc a l'Estadi del Reus Deportiu el magne festival de divulgació at-

lètica que ha organitzat el Comitè Provincial de la Federació Catalana d'Atletisme, prenent-hi part la F. A. E. E. T., de Barcelona, amb els seus millors atletes, notablement reforçats pel campionat de Reus, amb els atletes senyors Arriols, Montaner, Màs, Salvat, Pujol, Felip, Marimón, Mauri, Bartolí, Faró, Madico, Serrat, Vernet, Gavaldà, Ferrús, Soler i d'altres.

Ordre de les proves:

- 3.000 metres lllisos.
- Llançament del Pes.
- 100 metres lllisos.
- Salts d'alçària.
- 400 metres lllisos.
- Llançament del Disc.
- Salts de Perxa.
- 1.500 metres lllisos.
- Salts de llargària.
- Rellevaments Olímpics 800, 400, 200, 100.

Els preus seran populars. Les senyoretetes, gratis. Els socis dels Clubs provincials mitja entrada.

Futbol

AVUI VILAFRANCA - REUS

Aquesta tarda al terreny del Reus Deportiu es jugarà el partit amistós entre el F. C. Vilafranca i el nostre Reus Deportiu.

Un partit entre aquests dos equips sempre ha estat força interessant i competitiu, pel que cal esperar que el d'avui també ho serà.

El Vilafranca és un dels pocs equips que en campionats passats aconseguí bons resultats (un empat entre ells) enfront el Reus al camp d'aquest. D'ací vé que el Vilafranca sempre ha estat perillós a l'estadi reusenc.

Darrerament el Vilafranca ha millorat notablement el seu equip i gairebé es pot dir que ha canviat completament el mateix.

Si els nostres volen obtenir la victòria caldrà que llur actuació sigui quelcom millorada a la del dijous passat, puix del contrari qui obtindrà la victòria seran els vilafranquins.

El F. C. Vilafranca alinearà a Delriu, Masgrau, Domènec, Montoliu, Guasc, Arnavat, Francès, Rovira, Pérez, Suriol i Pallarès.

Per la seva banda el Reus presentarà a Sans, Sans, Guasc, Miró, Giménez, Llopis, Randuà, Magriñà, Domingo, Gascón i Climent.

Aquest partit donarà començ a tres quarts de cinc de la tarda.

Els socis del Reus Deportiu i de la Secció de Futbol podran disfrutar de les bonificacions de costum present nt el rebut del mes de maig passat.

ENOFOSFORINA SERRA

Insustituïble en les convalescències

Neurastènia, Esgotament i Debilitat general

*Que no tiene arreglo?
Así y todo le damos por él 100 pts.*

No tire su receptor universal, si no le funciona o si sus válvulas están fundidas o defectuosas.

Cualquier Representante Oficial Philips le dará por él 100 pesetas, facilitándole a cambio un novísimo receptor Philips a «Superinductancia» tipo 834, con el que, por fin, podrá usted disfrutar plenamente de la radio, sin la incertidumbre que supone en los aparatos miniatúra el excesivo consumo de corriente, las reparaciones constantes y la frecuente avería de una válvula fundida, al poco tiempo de comprado.

Oiga el receptor Philips a «Superinductancia» tipo 834, en nuestras Representaciones Oficiales.

Aproveche esta oferta excepcional antes de que sea tarde.

PHILIPS A "SUPERINDUCTANCIA"
ONDAS CORTAS Y LARGAS

AGENT:

JOSEP LOZANO

MONTEROLS, 26

TEL. 242

REUS

FISCHER FAG

COJINETES DE BOLAS

RODAMIENTOS DE RODILLOS
CILINDRICOS, ESFERICOS Y CONICOS

BOLAS Y RODILLOS
DE ACERO

Representant exclusiu

A. VARGAS

Madrazo, 58-BARCELONA-Tel. 79546

Sub-Agent amb dipòsit

J. PORTAL SERRET

Castelar, 61

REUS

Garatge Modern

Subministre dels elements propis de tot garatge

Taller de reparacions i estació d'engràs automàtic i pupitatge a preus limitadíssims

ENRIC COMPTE

Sant Llorenç - Tel. 203 - REUS

PERRUQUERIA PER A SENYORES

Agustí Ballester Sanjuan

Ondulació permanent completa 15 pessetes

Raval alt Jesús, 46, pral.

REUS

TALCORNOSA

PERFUMAT A LA ROSA

Contra les irritacions de la pell dels infants i de les dames

LABORATORI ORNOSA - REUS

Si voleu defensar els vostres interessos
recordeu-vos de

Manuel Palmada

Raval alt Jesús, 35.-Telèfon 86

quan tingueu necessitat de Màquines
per a escriure o quelcom que a elles
es refereixi

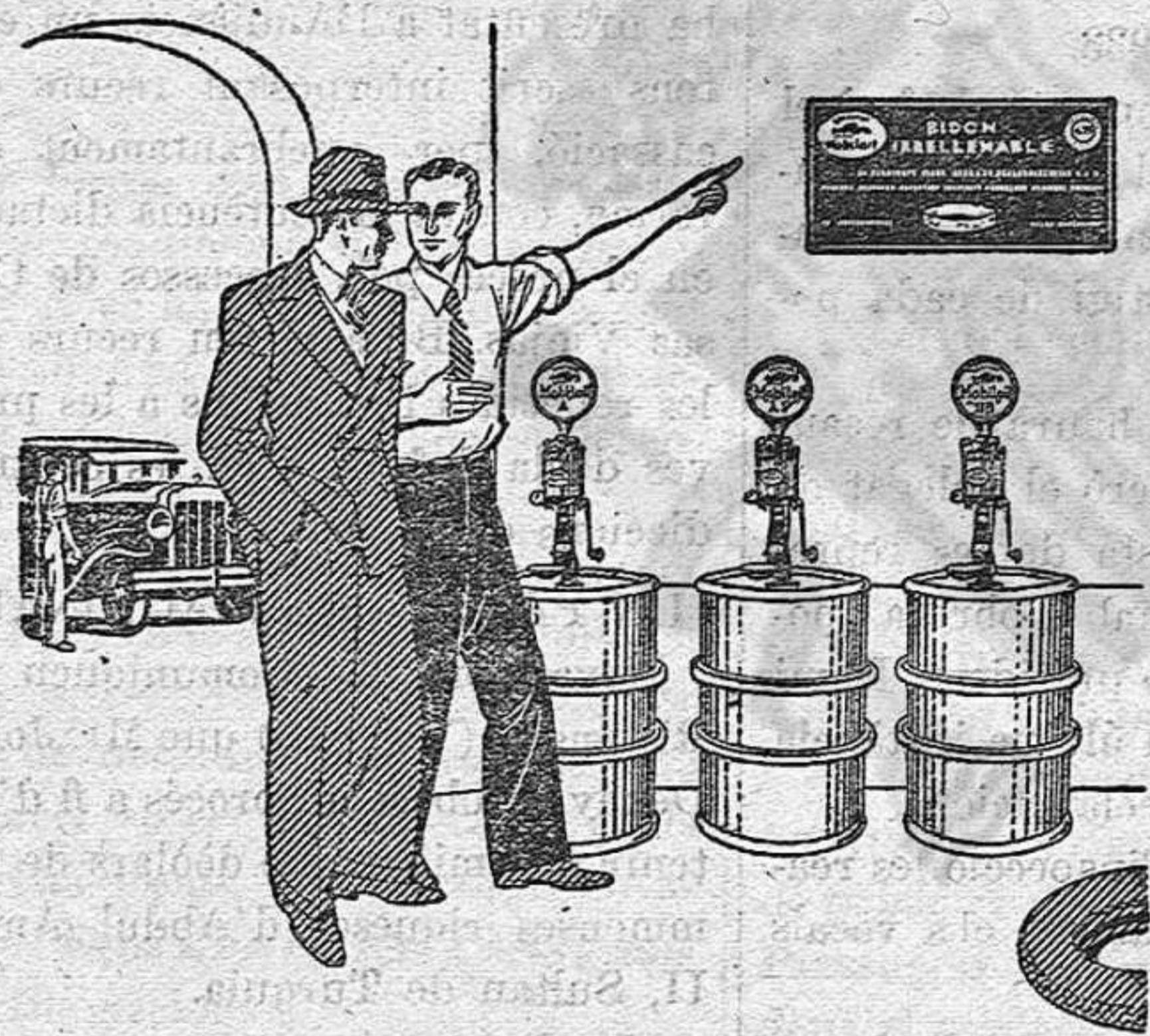
Per a els nens
no hi ha millor

reconstituent
que l'AIXAROP
CLIMENT, Vidua

Contra: Anèmia, Inapetència, De-
bilitat, Convalescència, etc.

JARABE CLIMENT

Marca VIDUA

Preu:

4.75

Pessetes

Litre

Fixeu-vos en aquesta garantia:

"La VACUUM OIL COMPANY, S. A. E., garanteix
el contingut d'aquests bidons mentre el precinte estigui intacte."

MOBIL OIL LLEGITIM DEGUDAMENT PRECINTAT

Porteu vostres envasos per omplir-los de nou amb
l'acreditat Mobiloil, al preu inversemblant de
PTES. 4.75 el litre

Distribuïdor:

AUTO-RECANVIS

Carrer Gaudí, 19 - Telèfon 202 R

REUS

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

REUS

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de
venciment corrent
el líquid dels quals ens sigui
conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMpte DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

Tintoreria "La Ràpida"

Senyora: La higiene li recomana
aquesta casa que li entregarà els
encàrrecs al dia. Dols en 4 hores
Carrer Jesús, 19. - Tel. 486-X

C i r c

Debut
TARRAGONA
5 juny

Sucre de Maduixes
PERCENT IDEAL

COMARCAL DEL BAIX CAMP

Es convoca a totes les entitats de la Comarcal a la reunió del Ple, que tindrà lloc avui diumenge, dia 3, a les 11 del matí, a l'estatge d'istiu de Foment Nacionalista Republicà.

Associació de Concerts de Reus

Dissabte, 16 de Juny de 1934

Orquestra Simfònica de Madrid

90 PROFESSORS

dirigida pel mestre E. F. Arbós
Homenatge al mestre Arbós, amb motiu del seu 70 aniversari i dels seus 30 anys de director de la Simfònica.

Inscripcions i detalls: Magatzems de Música de Reus.

Ràdio Reus

E. A. J. 11

Programa per avui, diumenge

A les 13: Emissió de sobretaula. Concert variat.

A les 14: Notes locals. Efemèrides històriques. Espectacles.

A les 14'10: Actuació de la popular Orquestrina Excelsior Jazz, d'Alcover, amb un novíssim conjunt de música de ball. Alternarà l'excel·lent baríton Lluís Prats, que interpretarà fragments de famoses sarsueles, i boniques cançons americanes.

A les 16: Final.

C i r c

Debut
TARRAGONA
5 juny

ESQUERRANS:

EL VOSTRE DIARI ES "FOMENT".

LLEGIU-LO I PROPAGUEU-LO.

Informació telegràfica i telefònica

ENTERRAMENT DE L'AVIADOR SALES

Barcelona, 2.—Aquesta tarda s'ha efectuat l'enterrament de l'afortunat caporal mecànic mort en el darrer accident d'aviació.

LA VII FIRA INTERNACIONAL DE MOSTRES

Barcelona, 2.—Aquesta tarda s'ha inaugurat amb gran solemnitat la VII Fira Internacional de Mostres. Assisteixen a l'acte, els ministres senyors Iranzo i Guerra del Río, la Generalitat en corporació, presidida pel senyor Companys; els Ajuntaments de Barcelona i Hospitalet, també en corporació; el president del Parlament Català senyor Casanoves; el ministre plenipotenciari d'Egipte i gran nombre de representacions de diverses classes, així com nombrosíssim públic.

Les representacions oficials es reuniren al saló de Comitès, disposant-se a fer una visita a les instal·lacions de la fira, acabada la qual, es celebrarà un petit acte en el qual es creu que pronunciaran parlaments el president de la Fira i Guerra del Río.

Després les autoritats seran obsequiades amb un lonx.

Han concorregut a la Fira unes set-cents cases, la majoria nacionals. Dos-cents més que a la Fira de l'any anterior.

La Fira ocupa, com l'anterior, els palaus 1 i 2 de Montjuïc. Hi ha en ella diverses novetats, com són el pavelló de turisme i dels esports patrocinat per la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona. Figuren en aquesta instal·lació unes 150 cases, algunes d'elles alemanyes, franceses i italianes i també una petita exhibició de cartells turístics de Rússia.

Hi ha un pavelló destinat a la venda de l'automòbil vell renovat. En aquest pavelló es sortejarà un automòbil cada dia.

Una altra novetat consisteix en haver-se efectuat instal·lacions de grups industrials, que en altres Fires estaven disperses, com el de joguines, calçats, curtits, etc. Figura també una exposició fotogràfica d'art comercial, en la qual se celebrarà el dia 10 del corrent, un míting fotogràfic.

Durant els tres diumenges que durarà la Fira, funcionaran les fonts lluminoses de l'Exposició.

Mereix remarcar-se el Saló dels invents, que constitueix una altra

de les novetats d'aquest any i que té per objecte estimular als petits inventors.

L'ANUNCIADA VAGA DE CAMPEROLS

Madrid, 2.—A la secretaria del Ministeri de Treball, han facilitat la nota anunciada a la sortida de la reunió que se celebrà al migdia a la Presidència del Consell, contenint la fórmula per a resoldre la vaga de camperols.

Diu així:

"Ampliant i aclarant en el que fos menester les recents disposicions encaminades a regular en forma justa i equitativa els contractes de treball al camp i a evitar a tot trance atropells, vulneracions de les lleis socials i emprament abusiu de la mà d'obra, el ministre de Treball, Sanitat i Previsió, escoltat el parer del Govern, s'ha servit ordenar el següent:

Les comissions inspectores de les oficines i dels registres de col·locació, es constituïran immediatament on no es trobessin constituïdes i es completaran amb les persones a que es refereix l'article setè de la llei de col·locació obrera i l'ordre ministerial de 8 de novembre de 3 de novembre de 1933.

Aquests nomenaments els farà el delegat provincial de Treball entre aquelles persones de major imparcialitat i prestigi de cada població.

La presidència haurà de recaure en l'alcalde, però el delegat de Treball, a proposta de les representacions patronal i obrera, podrà designar altre president. El ministre resoldrà en última instància les protestes o reclamacions.

Les funcions d'inspecció les realitzaran conjuntament els vocals patrons i obrers.

Els obrers podran traslladar-se a qualsevol poble de la nació en busca de treball.

Els patrons tindran dret a elegir sense restricció els obrers que necessitin.

En aquelles localitats on durant la recolecció de la pròxima collita de cereals existeixin notòriament situacions d'atur motivat perquè els patrons privin deliberadament de feina a determinats sectors d'obrers per raons d'ordre polític o sindical, el delegat del Treball declararà transitòriament obligatori per als patrons del poble de què es tracti, l'admissió d'un nombre determinat dels treballadors ins-

crits al registre local en la proporció que sigui justa i necessària per a conjurar les causes de l'atur, tenint en compte l'especialització que requereixin els treballs a realitzar, sense que pugui excedir en cap cas aquesta obligatorietat del cinquanta per cent dels obrers contractats per cada patró.

El ministre de Treball, d'ofici o a instància de part, podrà en qualsevol moment anullar, restringir o ampliar l'extensió de les mesures que en dit sentit adoptin els delegats de Treball respectius, quan els seus acords no siguin encertats i procedents o no es fundin en consideracions d'interès públic."

INCENDI

Madrid, 2.—Es declarà un incendi a una cuina de la casa número 9 del carrer de Piamonte. La criada del pis sortí al replà de l'escala, demanant socor. Santiago Garcia Ondina, en sentir els crits sortí tan excitat, que sofrí un atac cardíac, a conseqüència del qual morí.

Quedaren destruïdes dues golfes.

RECURS DEL DEFENSOR DEL CAPITA ROJAS

Càdiz, 2.—El defensor del capità Rojas, senyor Pardo Reina, ha presentat a l'Audiència un extens escrit interposant recurs de cassació, per quebrantament de forma, contra la sentència dictada en el procés pels successos de Casas Viejas. Basa el seu recurs en les repetides limitacions a les proves de la defensa i en les contradiccions del veredict.

UN PROCÉS SENSACIONAL

Nova York, 2.—Comuniquen de Richmond (Virgínia) que Mr. John Dekay ha obert un procés a fi d'obtenir deu milions de dòlars de les immenses riqueses d'Abdul Amid II, Sultan de Turquia.

Mr. Dekay ha processat a les empreses "Abdul Amid Estates Incorporated" i "Ottoman Imperial Estates Incorporated", que controlen les propietats de petroli, mines i camps, que foren propietat del Sultan a Irak, Síria, Palestina, Grècia, Chipre i Trípoli. Mr. Dekay allega que després de la mort del Soldà, en 1918, els seus hereders contribuïren a establir contractes amb les companyies esmentades i rebé per això trenta-tres mil accions i devia rebre'n setanta-cinc mil, fins haver percebut deu milions de dòlars. Mr. Dekay afegeix que fins el present no ha rebut cap quantitat.